

FIKSU ASSA

ILMASTOPÄIVÄT

AIKO-SEMINAARI 31.10.2018

Heli Paavola, WitMill Oy

WITMILL

ÄLYKKÄITÄ RATKAISUJA PÄÄTÖKSENTEON TUKEKSI

4 päivää ja 7 asemaa
kattavassa
tapahtumassa
tarjottiin testialusta
yli 50 yritykselle ja
ilmastofiksun arjen
ratkaisulle

FIKSUMPI ASEMA – ILOISEMPI ILMASTO

**Mitä paremmin asemat palvelevat
arjen tarpeita ja matkaketjuja, sitä
houkuttelevampaa vähähiilinen
liikkuminen on!**

Hankkeessa
kehitettiin ja kokeiltiin
uudenlaista
toimintamallia
yhteistyöhön
yritysten, kaupunkien
ja julkishallinnon
välillä

Fiksu Assa tarjosi
maksuttoman,
matalan kynnyksen
testikentän ja
markkinapaikan
fiksun arjen
ratkaisuille!

Mitä tarpeita
matkustajilla on?
Mitä
mahdollisuuksia on
liiketoiminnalle
julkisissa tiloissa?

Ajatellaan
asemat ja
julkisen
tilan käyttö
uudelleen

FIKSU ASSA = KOKEILU ITSEKIN

Kaupunkien
yhteistyö-
kumppaneina
kolmannen
sektorin
organisaatioita
ja oppilaitoksia

Palvelun-
tarjoajina
WitMill Oy ja
Trust Creative
Society Oy

Toteuttajina
Helsingin,
Espoon, Vantaan,
Tampereen ja
Lahden
kaupungit ja
Lempäälän
kunta

Rahoittajina
ympäristöministeriö,
HSY, Liikennevirasto,
MAL-verkosto,
Smart & Clean säätiö
ja Sitra

ASSA
ILMASTOPÄIVÄT

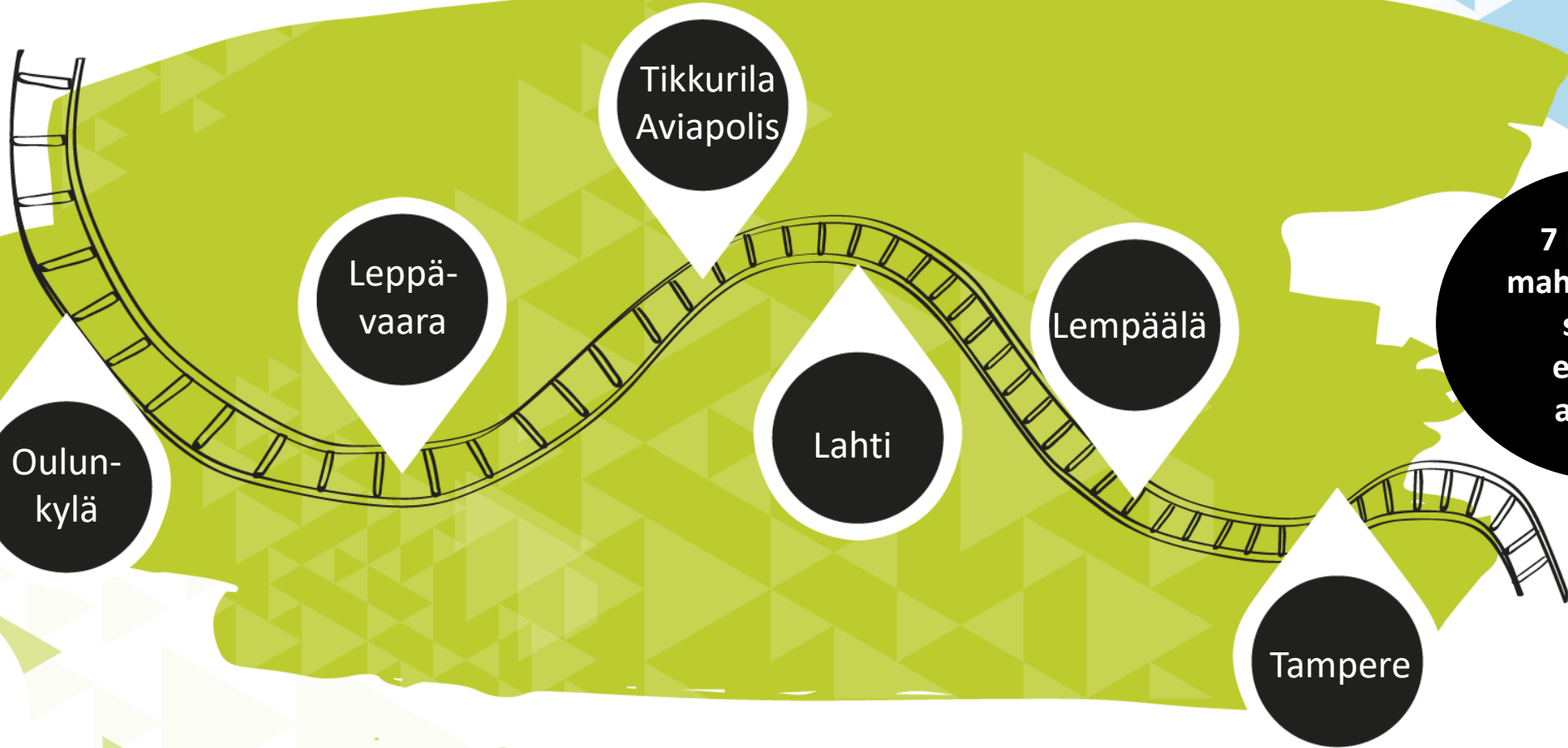
Brändi
eloisa,
valoisa,
urbaani ja
kutsuva!

Mutkaton
ja letkeä!

FIKSU ASSA TOTEUTUS

18.-21.4.2018

**FIKSU
ASSA**
ILMASTOPÄIVÄT

KOKEILUTOIMINTA ASSALLA

Kokeile liiketoimintaa asemalle sopivana pop up-ratkaisuna!

Tee kuluttajakyselyitä tai haastattele käyttäjiä

Kysele

Tarjota loppukäyttäjille mahdollisuus tuotteen kokeiluun

Myy

Rekrytoi

Rekrytoi käyttäjiä palveluun – luo verkostoja

Markkinoi

Tiedota

Markkinoi, esittele tai myy ratkaisuasi pop up-pisteellä

Järjestä tietoisuus, esittely tai arvonta – aktivoi ja innosta

Verkos-
toidu

**FIKSU
ASSA**
ILMASTOPÄIVÄT

ESIMERKKEJÄ ILMASTOFIKSUISTA KOKEILUISTA

Sähköisten
kulku-
välineiden
kokeiluja

Go Sleepin
uni- ja
työskentely
kapseli

HSY:n
pyöräily-
aamiainen

Kasvi-
portaat
Oy:n
viherverho

Inspis ry:n
ilmasto-
valistusta
jakavat
siistijät

Tervensin
sirkkapastaa
ja ilmasto-
kokki

Musiikkia
Fillari-
pianistilta

Pyörä-
pysäköinti-
ratkaisujen
kokeilut

ResQClubin
hävikki-
ruokakioski

Ilmasto-
fiksua
pop up-
myymälöitä

Nextiin
pop up-
workshop

Suomen
luomuisin
pop up-
ravintola
LEO

Yeplyn
liikkuva
pyörä-
huolto

Jakamis- ja
yhteiskäyttö-
sovellusten
kokeiluja

Barkingin
liityntä-
pysäköinti-
kokeilu

Osallistavaa
kaupunki-
suunnittelua

Hiilijalan-
jäljen
mittausta

CCustomin
ympäristö-
kalusteet

Aurinko-
paneeleja ja
energia-
valistusta

Olisi hyvä jos 1) vähemmän asemia, 2) enemmän yrityksiä ja 3) lyhyempi aika. Eli "tehostamista"

Hyvä hanke yrittäjille, saisi olla enemmän toimijoita ja aktiivisempi osallistuminen, jolloin näkyvyys olisi parempi. Yrityksemme ja brändimme sai näkyvyyttä ja järjestäjät yrittivät saada asiat onnistumaan--, mutta lupakäytännöt olivat ilmeisesti hankalia

MITÄ KEHITYS- EHDOTUKSIA SAATIIN? MILLAISINA LIIKEPAIKKOKOINA ASEMAT KOETTIIN?

Ständit paikoissa, joissa ei ole riittävästi ihmisvirtaa. Sanktio, mikäli on ilmoittautunut tapahtumaan, mutta ei tulekaan paikalla.

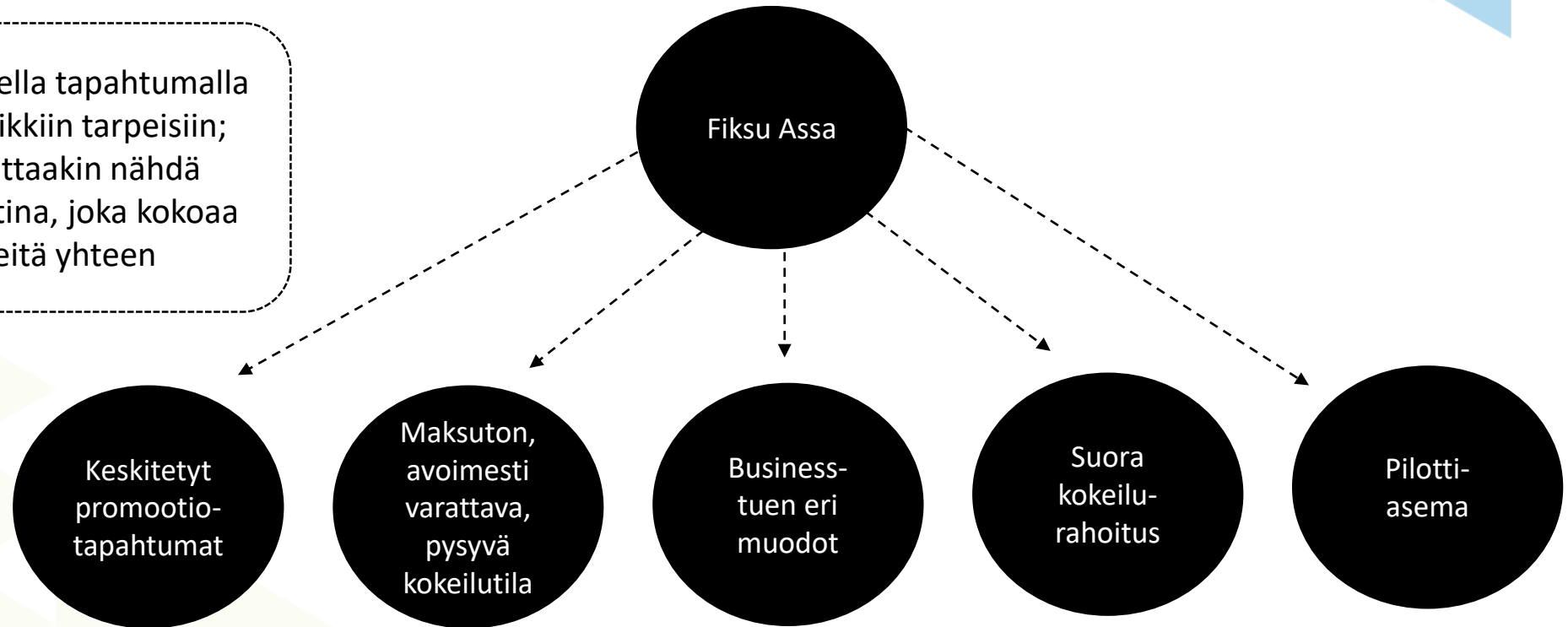
Riippuu sijainnista aseman sisällä. Asiakasvirta ei välttämättä osu kohdalle. Sitten myös kiire junaan ja läpikulku eivät ole otollisia hetkiä myynnille.

Musiikki, linnunlaulu tai muu äänimaisema olisi luonut viihtyisyyttä. Osa myyntipisteistä oli turhan hämäriä. Lisää valaistusta. Viherkasvit ja puustonpenkit olisivat pehmentäneet tilan hallimaisuutta. Kaupungin puistoyksiköltä voisi lainata niitä.

Aamulla työmatka aikaan ihmisillä oli kova kiire. Parhaiten 'aika' kulkijoilla oli aamupäivällä n. 10 - 11 välillä ja iltapäivällä 13- 14.30 välillä. Hyvin moni kulki kuunnellen musiikkia tai käyttäen puhelinta. Näin ollen valotauluilla ja infopöteillä olisi voitu saada parempi huomio. Niiden osalta, jotka ottivat käyntikorttikokaisen esitteen mukaan, tulos oli hyvin rohkaisevaa.

FIKSU ASSA SATEENVARJOBÄNDINÄ ILMASTOFIKSUJEN RATKAISUJEN KOKEILUTOIMINNALLE ASEMISSÄ

Yhdellä lyhytkestoisella tapahtumalla ei voida vastata kaikkiin tarpeisiin; Fiksu Assa kannattaakin nähdä sateenvarjokonseptina, joka kokoaa eri toimenpiteitä yhteen

Strateginen kumppani, joka aidosti pystyy houkuttelemaan yrityksiä liikkeelle isompana ryhmänä (vrt. Kaupan liitto)

Yritys-
edustus
ohjaus-
ryhmään

Tehdään yhteistyötä oppilaitosten, yhdistysten ja start up-kiihdyttämöiden kanssa

Valjastetaan verkoston markkinointi-potentiaali täysimääräisesti käyttöön

FIKSU ASSA- PROMOOTIO- TAPAHTUMA

Vähemmällä enemmän – yksi päivä, vähemmän asemia, enemmän yrityksiä

Lanseeraamalla sakkomaksu pienennetään peruutusten ja no show'n määrää

Tarkka, helposti viestittävä, relevantti fokus – esimerkiksi fiksu ruoka

Herkkyyys asemien ja mikrosijainnin valinnassa – ollaan siellä missä on ihmisvirtaa

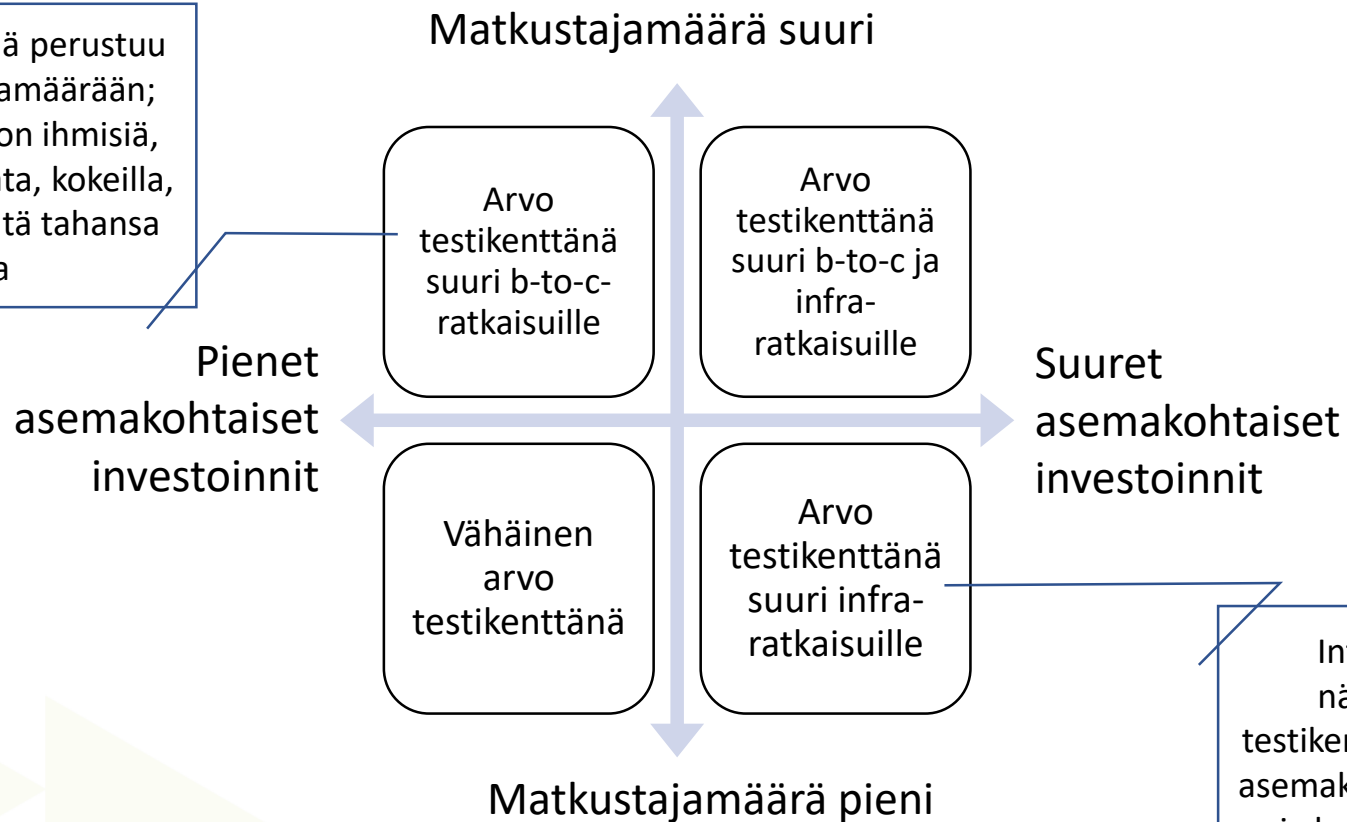
Selkeät toimintamallit, yritysten sparraus ja "sisäänheittopalvelut"

Varmistetaan kriittinen yritysmaassa

Synergioiden tunnistaminen ja realisointi laajasti

ASEMIEN ARVO TESTIKENTTÄNÄ?

Asemien arvo testikenttänä perustuu pääosin niiden matkustajamäärään; mitä enemmän asemalla on ihmisiä, sitä parempi siellä on testata, kokeilla, markkinoida tai myydä mitä tahansa b-to-c-ratkaisuja

Infraan liittyvien ratkaisujen näkökulmasta asemien arvo testikenttänä perustuu suunniteltujen asemakohtaisten investointien kokoon ja hankkijan (kaupungin, LiV:n tai VR:n) tahtotilaan kokeilla uusia ratkaisuja hankinnassa

TKI-prosessien
kellotaajuus
harvoin osuus
yhteen
tapahtumien
kanssa

Edullinen
ratkaisu
ilmastofiksujen
kokeilujen
edistämiseksi
asemilla

Yksinkertaisim-
millaan lattiaan
maalattu alue
matkustajavirran
reitiltä
sähköpistokkeella ja
varauskalenteri
verkossa

MAKSUTON, AVOIN KOKEILU- JA POP UP- TILA ASEMILLA

Yhteistyö esim.
kiihdyttämöiden,
yritysvalmennus-
ohjelmien, TKI-
rahoittajien
kanssa

Liiketoiminnan
ydinhaasteet
hiljaisilla asemilla
liittyvät
kannattavan
liiketoimintamallin
luomiseen

”Kylmienkin”
palveluiden (esim.
dropbox,
noutopiste,
automaatti)
haasteet ovat usein
liiketoiminnallisia

BUSINESSTUEN ERI MUODOT ILMASTOFIKSUJEN KOKKEILUJEN EDISTÄMISESSÄ

Rahoitus-
instrumentteja on
jo tarjolla, mutta
aktivointi-
kampanja lisäisi
tuen näkyvyyttä

**Kokeilemisen
kustannukset
nostavat pienille
yrityksille
osallistumisen
kynnystä**

SUORA KOKEILURAHOITUS

**Suoralla,
kilpaillulla
rahoituksella
voidaan kokeilla
tunnistettuihin
haasteisiin
ratkaisuja**

Asemien viihtyisyyden ja monikäyttöisyyden lisääminen parantaisi julkisen liikkumisenkin vetovoimaa ja liiketoimintamahdollisuuksia

Kokeilevan asemakehittämisen kansallinen lippulaiva, jossa voitaisiin uusia ratkaisuja kokeilla isommin ja näyttävämmin

Asemat ovat ensimmäisiä tiloja, jonne matkailijat saapuvat – kaupunkibrändäys harvoin silti näkyy asemilla

Monitoiminnallisuus – tarvetta etätyötiloille, puhelinkopeille, pukuhuoneille, lokerikoille...

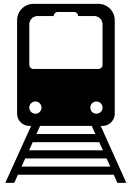
Asemien vetovoiman lisäämisen tavoitteeseen voidaan yhdistää muita yhteiskunnallisesti tärkeitä tavoitteita, esim. kulttuurin tukemisen ja syrjäytymisen ehkäisemisen tavoitteita

Asemat koetaan usein kolkoiksi ja kylmiksi läpikulkutiloiksi

Esim. taiteen (seinämaalaukset, tilataide, valotaide, musiikki) tuominen asemille auttaisi muuttamaan käsityksiä ja kokemuksia asemista

PILOTTIASEMA

MITEN HANKKEESSA EDISTETTIIN ILMASTOYSTÄVÄLLISYYTTÄ?

Hankkeessa tarjottiin noin 50 yritykselle mahdollisuus kokeilla ilmastofiksua palveluliiketoimintaa pop up-tyyppisesti 7 asemalla 4 päivän ajan. Hanke edisti ilmastofiksua liiketoimintaa liikenteen solmukohdissa. Osa palveluista sijoittui asemille pysyvämmiin, esim. Liiteri Oulunkylään ja Lempäälään, Emmyn dropboxit Tampereelle, Lahteen, Espooseen ja Oulunkylään.

Hankkeella tuotettiin tietoa asemien vetovoiman lisäämiseksi ja siten julkisen liikenteen edistämiseksi. Mm. liityntäpysäköintisovelluskokeilulla edistettiin vähähiilistä liikennettä. TKL jakoi ilmaisia bussilippuja ”kyykällä kyytiin” tempauksella. Musiikilla, Kasviportaat Oy:n viherverholla, värivaloilla ja esim. ympäristökalusteilla kokeiltiin viihtyisyyden lisäämistä asemilla.

Monet Fiksun Assan kokeiluista liittyivät pyöräilyn edistämiseen. Testattavina olivat esim. Velovian älykäs pyöräparkki, Cykloksen pyörätalli ja Turvatecin uusi kaksitasoinen pyöräteline. Yeply tarjosi asemilla pyörähuoltopalveluita huoltoautostaan ja HSY pyöräilyaamiaista. Lahden asemalla Kitetirri ohjasi pyöräretkiä luontoon.

Asemilla oli myös testattavina sähköpyöriä, taittopyörä ja sähköisiä potkulautoja. Pyörien jakamisen sovelluksen kehittäjät haastattelivat matkustajia. Matkustajat saivat myös osallistua kaupunkisuunnitteluun, esim. ehdottaa pyöräpysäköintipaikkoja karttaan merkitsemällä. Lahden asemalla mitattiin matkustajien hiilijalanjälkeä ja neuvottiin sen pienentämisessä.

Asemilla tarjottiin pop up-tyyppisesti ilmastofiksumpaa ruokaa. Kokeiltavana oli mm. ResQClubin hävikkiruokakioski mobiilisovelluksineen. Tervens tarjosi sirkkapastaa, Ilmastokokki hyönteiselintarvikkeita ja Suomen luomuisin ravintola LEO aamiaista ja lounasta. Ilmastofiksun tarjonnan lisäksi tarjottiin ruokaan liittyvää ilmastotietoa.

Ilmastofiksuun arkeen kannustettiin myös kuluttamiseen, energiaan, kierrätykseen liittyvällä tiedotuksella ja palveluilla. Esim. Solarvoima esitteli aurinkopaneeleja ja jakoi energiavalistusta Vantaalla. PJH jakoi kierrätyskasseja ja valistusta Tampereella. Monet ilmastofiksit kaupat myivät pop up-pisteillä esim. kierrätystuotteita ja reilun kaupan tuotteita.

Ilmastofiksu kokeilutapahtuma oli pitkän vuorovaikutus- ja yhteiskehittämisprosessin tulosta, jonka suurin ja pitkäkestoisin hyöty on kaikkien osapuolten (viranomaisten, kuntien, kaupunkien, yritysten) lisääntynyt kokemus yhteistyöstä ja tietoisuus asemien mahdollisuuksista liiketoimintapaikkoina. Osa yrityksistä sijoittui asemille prosessin tuloksena.

Kokeiluista ja kehittämisprosessista saadun tiedon, toimintamallien ja verkostojen kautta asemien vetovoimaa voidaan edistää jatkossa eri tavoin. Esim. Espoon Leppävaaran aseman saneerauksessa kokeiluista saatuja oppeja pyrittiin hyödyntämään.

LISÄTIETOJA JA YHTEYDENOTOT

Heli Paavola, WitMill Oy

050 428 0873

heli.paavola@witmill.fi

WITMILL

ALYKKÄITÄ RATKAISUJA PÄÄTÖKSENTEON TUKEKSI